

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

**Izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.**

Rokopisi se ne vračajo.

**Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.**

Telefon št. 113.

STRAŽA

Harčnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

**se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.**

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 142.

Maribor, dne 4. decembra 1911.

Letnik III.

Na razpotju.

Odstop načelnika generalnega štaba, Conrada pl. Hötzendorfa je z enim sunkom potisnil v ozadje vprašanja naše notranje politike. Vsa politična javnost se sedaj bavi z našim mednarodnim stališčem, z našo zunanjo politiko. Za lajka je to precej presenetljivo. Načelnik generalnega štaba ima skrbeti za strogo vojaške zadeve, njegova naloga je, da je vojaška moč države vedno na višku, v politiko kot tako se on ne sme spuščati. Kako tedaj, da sili odstop barona Conrada vprašanja svetovne politike v ospredje? Ko je pred dobrimi petimi leti odstopil prejšnji načelnik generalnega štaba, stari grof Beck, ni bilo o kakem vzvalovanju zunanje politike nič čuti. Govorilo se je, da pride z novim načelnikom baronom Conradom v armado nov, osvežujoč duh, da se bo pričela temeljita reorganizacija, o kakih odmevih na zunanjo politiko pa ni bilo nič čuti. In sedaj naenkrat toliko prahu? Prvič je baron Conrad zelo izrazita, samorasla osebnost, čigar impulzivna individualnost se ne da omejiti z raznimi formalitetami in kompetencami. Drugič je pa sporedno delovanje zunanjega ministra z načelnikom generalnega štaba samo toliko časa mogoče, dokler stremita oba za enim ciljem in samo toliko časa je načelnik generalnega štaba zgolj vojaški poveljnik. Kakor hitro se pa nazirana teh dveh mož križajo, kakor hitro zastopata ta dva moža nasprotujoči si stališči, že tudi ni več delovanje šefa generalnega štaba zgolj vojaškega značaja, temveč meče svoje sence na zunanjo politiko. V takih slučajih postane položaj nevzdržljiv, kajti nikakor ne sme biti, da bi se delovanje diplomacije gibalo v drugi smeri kot delovanje oborožene sile, da bi diplomati sklepali z eno državo zveze in entente, med tem ko bi se armada pripravljala proti njej na vse eventualnosti. Takša državna politika bi bila sama v sebi protislovna, nemogoča.

Iz take nevzdržljive situacije se je rodil Conradov odstop. Med njim in Aehrenthalom je bilo že dalje časa sem diametralno nasprotje v presojanju naše zunanje politike. Med tem ko je grof Aehrenthal optimističen zagovornik dosedanje politike, ki se vrši v znamenju trozveze, je baron Conrad zavzemal napram Italiji povsem nasprotno, nezaupno stališče. Zato se je vsa smer našega vojaškega razvoja v zadnjem času gibala na jug in je prišla v kolizijo z našo oficijelno zunanjo politiko. Kriza, ki je vsled tega nastala na merodajnih mestih, je zavzemala vedno širše kroge, je postajala vedno resnejša. Odstop Conradov je za nekaj časa položaj razbremenil.

Za nas nastane vprašanje, katero stališče je pravilnejše in bolj opravičeno: Aehrenthalovo ali pa Conradovo? Odločitev ni težka.

Kaj imamo od trozveze, zlasti kaj imamo od prijateljstva z Italijo? Nič! Italija je zelo nesiguren zaveznik. Razpoloženje ljudstva ni bilo tam še nikoli ugodno za Avstrijo. Zlasti zgornjeitalijanske ljudske mase prešinja neka podočevana mržnja napram nam. Maščuje se s tem nad nami naša stara, a usodepolna državna politika, ki je imela vedno, tudi takrat, ko so te italijanske porajane spadale k nam, za Nemce bogato obložene mize, za vse druge narode pa samo drobtinice. Živahen narodno-gospodarski napredek, ki ga ima zaznamovati Italija v zadnjih desetletjih, je povzročil, da je postala vedno bolj prešerna in vedno bolj nezanesljiva. Če prav se je skušalo prikrivati, je vendar težnja po „rešitvi“ italijanskih bratov iz sužnosti starega avstrijskega „solvražnika“ postajala vedno bolj idol italijanskega ljudstva. Iredentizem je od leta do leta bolj rahljel oficijelne vezi, ki nas družijo. Pogledi po Trstu so postajali vsak dan bolj pohlepni. Krepko se razvijajoča združena kraljevina je vedno nestrpnjeje zahtevala nadoblast nad Adrijo. In ko so oči Italijanov padle še na Albanijo, je postalo naše zavezništvo ironija. Navidez smo si bili največji prijatelji, v resnici pa najhladnejši tuji. Ko je nas tlačila anekskijska kriza, ni Italija bila naš sekundant, temveč prežeh nasprotnik. Izdala je že celo pozivnice za rezerviste, ki nosijo knjige govoreč datum: marec 1909. Vse to našim merodajnim krogom seveda ni ostalo prikrito. Zaupnost napram Italiji se je vedno bolj krčila, zlasti še, ker se je na njeni strani z mrzlično naglostjo oboroževalo in utrjevalo mejo. Naše protidredbe so

zahtevale in še zahtevajo toliko žrtev, da je naravnost smešno, imeti takega sosedu za zaveznika. Politika prijateljstva, ki veže roke, a stane ogromne svote, je gotovo brezmiselna in potrebna temeljite revizije.

Ta revizija je pa še tem nujnejša, ker jo zahtevajo razmere na Balkanu. Sedaj je sicer na Balkanu mir, toda samo na zunaj. Poti površino tli in kipi naprej in gotovo bo enkrat bruhnil ta vulkan na dan. In tedaj bo treba poseči s krepko roko vmes, kajti od ureditve razmer na Balkanu je odvisen obstoj naše monarhije. Nikjer drugod se pa tako ne križajo naši interesi z italijanskimi v tako ostri obliki, kakor ravno na Balkanu. „Italija hoče Albanijo“, to je že mnogokrat brez ovinkov povedala. In kaj pomeni to za Avstrijo, nam ni potreba široko razkladati. Samo površen pogled na geografično karto nas pouči o vsem. Če ima Italija Albanijo, potem je ona neomejena vladarica Adrije, potem smo mi odrezani od ostalega morja, potem je naša trgovina, ves naš narodno-gospodarski razvoj odvisen od Italije, potem smo mi država zadnje vrste, ki živi od milosti drugih. Vsi naši življenjski interesi zahtevajo, da je Albanija pod našo oblastjo, ker ona nam daje odprto pot v svet, ker ona daje naši trgovini in industriji možnosti razvoja. Radi vsega tega pa morajo nastati prej ali slej konflikti z Italijo, ki bodo za nas tim nevarnejši, čim dalje se bomo pustili varati s prijateljskimi frazami.

Zato se v avstrijskih političnih krogih vedno bolj zagovarja misel zbližanja med nami in Rusijo. Ta naš vzhodni sosed ima tudi pereče interese na ureditvi razmer na Balkanu. Toda ti interesi ne nasprotujejo našim tako kot italijanski. Rusija rabi Dardanele in bo več kot zadovoljna, če se ji posreči dobiti tukaj neomejen vpliv, ker ona dobro ve, da brez Dardanel ni evropska veselja. Mi pa Rusiji Dardanele lahko mirnega srca prepustimo; one se ne dotikajo skoro nič naših interesnih sfer, ker tako daleč proti vzhodu nam ni treba siliti. Jasno je tedaj, da je za nas veliko bolj oportuno, če se ožje približamo Rusiji in tako zavarujemo svoj hrbet — proti vzhodu, ter si zagotovimo na Balkanu neobhodno potreben vpliv, kakor pa da koketiramo še dalje z Italijo, na zunaj hinavsko prijazni, v resnici pa oboroženi od pete do glave. To prepričanje si pridobiva vedno več tal in odstop Aehrenthalov, ki se ga že od njegovih najožjih somišljenikov pričakuje tekom nekaj tednov ali mesecev, pričča dovolj, kakšna struja bo zmogovita.

Mi (Jugoslovani samo opozarjamo vlado, da bo imela nova konstelacija med velesilami, do katere bo bržčas kmalu prišlo — pogajanja med Italijo, Francijo in Anglijo v Rimu so v polnem teku — za Avstrijo samo tedaj zaželen uspeh, če se bo pri nas započela pametna jugoslovanska politika. V tej novi konstelaciji bomo ravno mi tvorili bistven del in če si monarhija ne pripori naših src, ji vse oborožene sile nič ne pomagajo.

Zgodovinsko društvo za Slov. Štajersko.

Zgodovinsko društvo za Slovensko Štajersko prireja svoje letne občne zbornice po raznih spodnještajerskih mestih. Letos je prišla na vrsto Slov. Bistrice in se je vršil občni zbor dne 3. decembra popoldne v hotelu „Avstrija“. Udeležba je bila razmeroma jaka dobra. Predsednik dr. Turner je pozdravil vse navzoče ter se v toplih besedah spominjal rajnega dr. J. Vošnjaka, ki je ravno v Slov. Bistrici dolgo vrsto let deloval za probujo in napredek slovenskega življenja. Nato je društveni tajnik, profesor dr. Kovarčič v poldrugournem govoru v glavnih potezah orisal zgodovino Slov. Bistrice in njenega okoliša. Naselbine v slovenjebistriški okolici segajo daleč v predrimsko dobo, v rimski dobi je bila blizu današnje Slov. Bistrice večja postojanka, današnja Slov. Bistrica je pa pristno slovenskega izvora. Rešen in stalni napredek je bil mogoč še le po odgonu Mažarov koncem 10. stoletja. Po izumrtju Sponheimcev postane slovenjebistriško ozemlje last deželnih vladarjev, ki so dali Bistrici tudi mestne pravice. V Bistrici je bil osrednji urad deželnoknežjih posestev. Od leta 1276 po priliki ima Bistrica svoje deželsko sodi-

šče. V cerkvenem oziru je pramatica Slivnica za celi obsežen prostor od vrha Pohorja do Sv. Ane nižje Makol, med staro hočko in konjiško nadžupnijo. V tem okvirju so nastali najprej vikarijati in potem samostojne župnije.

Govornik je podal tudi kratko sliko o kmečkih ustajah, kolikor so zasegale v okolico Slov. Bistrice, zlasti so poslušalce zanimali konkretni vzgledi, kako je zloglasni Tah, lastnik Stattenberga pri Makolah, ravnal s svojimi podložniki.

Drugi tajnik, profesor dr. Pivko, je poročal o delovanju in cilju Zgodovinskega društva.

Nemci priznavajo veliko važnost tega društva in pohvalno upoštevajo njegovo delovanje, a med domačini se nahaja vse premalo zanimanja in podpore. Da, od gotove strani, od katere bi najmanj pričakovali, letijo šikane nanj. V Gradcu so ravnokar slavili 100letnico, kar je nadvojvoda ustanovil Joanej, pri nas pa še dandanes nekateri mislijo, da je pro- učevanje zgodovine in zbiranje starin — nepotreben šport. Kdaj bomo se vendar povzpeli iz tesnih okvirov gostilniškega in veseliškega narodnjaštva do višjih kulturnih ciljev?

Ljubezen socijaldemokratov do rudarjev razkrinkana.

Socialno-demokratski voditelji smatrajo sami sebe za edine odrešeni delavca, posebno rudarja. Skozi desetletja so imeli res edini vse vodstvo v rokah in so siepili rudarje s praznimi obljubami. Stavili so neizvedljive predloge, potem pa rudarjem pridigovali, da se bodo obljubljeni jim zlati gradovi še-le tedaj uresničili, kadar se bode ves svet podvrget socialnim demokratom, kadar bode zlasti vse rudarstvo pod rdečo zastavo.

Tako je mogoče, da rudarji kljub vsem neuspehom svojih voditeljev, kljub vsem neizpolnjenim obljubam, po večini krepko drže s socialno demokracijo; pred očmi imamo medene obljube rdečih vodij, da lepega dne na mah nastopi nova doba, napoči zarja za rudarje in delavstvo. Treba je le, da pridno trobijo v socialno-demokratski rog in voljno plačujejo svoje novce v rdečo blagajno.

Kadar postajajo rudarji nezačudljivi z vodstvom stranke, tedaj to nikakor ni v zadregi; hitro uprizori kako komedijo, da odvrne nevoljo ljudstva od sebe in naperi proti resničnim ali namišljenim sovražnikom.

Kadar rudeči vodje najbolj kriče zoper kapitalizem, premogove barone in zoper klerikalizem, tedaj se vrši to gotovo v namenu, otrestiti se odgovornosti nasproti masam delavstva in mu natresti peska v oči.

Najboljši dokaz za to trditev je gonja, uprizorjena v zadnjem času zoper državnega poslanca dr. Ivana Benkoviča, katere povod je njegov predlog, da se osnuje v državnem zboru poseben rudarski odsek, ki se naj peča z vsemi zadevami, tičečih se rudarjev.

Rudarji pričakujejo rešitve več nujnih stvari, treba je n. pr. preosnovati ali odpraviti bratovske skladnice in postaviti na njih mesto bolj primerne naprave, razširiti zavarovanje rudarjev zoper nezgode, vpeljati rudarske nadzornike, izvoljene izmed rudarjev samih, preosnovati rudarske zadruge in razširiti njih delokrog, omejiti ponočno delo žensk in otrok v rudnikih, urediti nedeljski počitek in izplačevanje plače itd. Nebroj je opravičenih zahtev, katere rudarji vedno silnejše uveljavljajo. Vse to je deloma potom vladnih predlog, deloma potom samostojnih predlogov poslancev samih prišlo pred državno zbornico v času od leta 1907 do 1911; lepo število takih predlogov v prid izboljšanja stališča rudarjev stala tudi poslanca Gostinčar in dr. Benkovič.

Kakšna je bila usoda teh predlogov? Vsi predlogi so bili v svrhu posvetovanja odkazani socialno-političnemu odseku, ki je izvoljen iz cele zbornice (vsaka stranka imenuje kandidate iz svoje srede primer- no številu njenih poslancev), v tem odseku, ki je štel 52 članov, so bile zastopane vse stranke, tudi zastopniki industrije, kakor sploh vsaka stranka prosto imenuje svoje odsekovne člane.

Ker v odseku ni bilo mnogo članov, ki bi se zanimali za rudarske zadeve, ali pa niso imeli potrebne vpogleda v te stvari, zato se je izvolil rudarski odsek, sestojec iz načelnika dr. Lichta, katerega se opravičeno smatra za zastopnika industrije, in šest

drugih poslancev, med temi dr. Benkovič in dva socialna demokrata. Seje tega odseka so se zelo redko sklicevale; mesto, da bi se rešilo nujne stvari, sklicalo se je s sodelovanjem socialnih demokratov enako iz cele Avstrije, na kateri se je zaslilo zastopnike delavcev in podjetnikov v raznih rudarskih zadevah, n. pr. o izplačevanju mezde.

Vsaka zadeva se je obravnavala najprej v pododseku, potem pa še enkrat v odseku; vršila se je dolgotrajna enketa in končni uspeh je bil prazen nič; edino postava o omejitvi ponočnega dela žensk in otrok je prišla iz odseka v zbornico, kjer se je sklenila; vse drugo pa je ostalo v pododseku ali odseku.

Ker dr. Benkovič ni maral nositi soodgovornosti za zavlačevanje rudarskih zadev, zato je izstopil iz tega odseka že leta 1909.

Kaj je bolj pametno, kot da je poslanec dr. Benkovič v zadnjem času sprožil misel, da se osnuje poseben rudarski odsek, sestojec iz 26 članov? Prednosti takega odseka so:

1. da je manjši nego socialno-politični odsek in radi tega hitreje posluje,

2. da bi stranke v tak poseben odsek lahko poslale zastopnike, ki imajo za rudarske zadeve zanimanje in razum (med tem ko je v starem odseku komaj 10 takih poslancev bilo),

3. da bi se rešile vse zadeve brez prejšnjega obravnavanja v pododseku, naravnost v odseku, tako, da bi se dvojno posvetovanje odpravilo.

Poslanec dr. Benkovič je svoj predlog samo prijavil, da se morejo druge stranke o njem izjaviti; ta predlog pa še ni za vedno umaknjen in pokopan. Tak odsek je že posloval v državnem zboru pred 10. leti. Kaj ugovarjajo socialni demokrati zoper odsek?

Prvič, pravijo, bi zastopniki kapitala imeli tam premoč. Toda to je laž; kajti vsak odsek se voli iz cele zbornice in vsaka stranka primerno svojemu številu imenuje svoje zastopnike. Odsek je slika zbornice; kakor so zastopane stranke v zbornici, tako so zastopane tudi v odsekih! Po trditvi socialnih demokratov bi imeli zastopniki velekapitala v zbornici večino; toda to hvala Bogu še ni res.

Drugič pravijo, bi se zavlekle rudarske zadeve, posebno postava o ponočnem delu žensk in otrok. Ravno narobe je res! Rešitev vseh zadev bi se pospešila, ker odpađe posvetovanje pododseku. Posebni rudarski odsek se lahko izvoli v 48 urah in začne delovati; stranke bi v ta odsek lahko poslale iste zastopnike, kot v socialno-politični, oziroma polovico istih, ker bi bil novi odsek za polovico manjši. Čemu se socialni demokrati upirajo zdravemu razumu in nočejo posebnega zastopstva za rudarje?

1. Ker je stavil ta pametni predlog nesocialni demokrat dr. Benkovič, oni pa hočejo obdržati za sebe patent zastopstva rudarjev;

2. ker bi se v posebnem odseku stvari hitreje rešile, potem bi pa rudečim vodjem nič ne ostalo, da bi hujskali rudarje zoper druge stranke;

3. ker socialno-demokratskim vodjem v resnici ni za ugodno rešitev delavskih zahtev, ampak njih namen je, po izreku njih generala, staviti take velike zahteve, kot jih ne stavi nobena druga stranka, četudi niso izvedljive, potem pa vso odgovornost zvaliti na vladu, družabni red, velekapital in zmernejše stranke.

Obenem s hinavsko hujskarijo proti rudarskemu odseku so širili socialno-demokratski voditelji peklenko laž, da so poslanci Slovenskega kluba v drž. zboru zoper rudarske zahteve nastopili s tem, da so ugovarjali zoper to, da bi se odkazali razni predlogi odsekom v posvetovanje. Ravno rdeči bratci so imeli že prejšnja leta navado, da so izmed obilice stavljenih samostojnih predlogov izbrali posamezne, kateri jim niso bili po godu, ter so ugovarjali zoper to, da bi se tako njim neljube predloge odkazalo v posvetovanje. Tako so socialni demokrati skozi leta zavlačevali nedolžno vladno predlogo o preosnovi vojaških veteranskih društev; tako so zavlačevali predloge, ki so bili stavljeni v korist drugim slojem prebivalstva, posebno v prid kmečkemu stanu.

Slovenski poslanci so socialno-demokratskemu terozizmu storili konec s tem, da so izjavili: Ali se vsi predlogi, naši in vaši, odkazujejo odseku brez nepostavnega prvega branja v zbornici, ali pa nabeđen! Socialni demokrati so nato hitro umaknili svoje ugovore, posebno zoper veteransko predlogo, slovenski poslanci pa so potem tudi dovolili, da se vsi predlogi odkazujejo v posvetovanje. Brez značajna socialno-demokratska laž je tedaj, da vsi slovenski poslanci nasprotovali rudarskim zahtevam! Laž je matiš socialne demokracije, laž je tudi glavno orožje te stranke!

Končno bodi še omenjeno, da se je že večkrat posrečil dokaz, kake nevidne, pa zlate niti, vežejo socialno-demokratske voditelje in rudniške magnate; morda so postale te niti cele verige, da se socialni demokrati tako boje resnega dela v prid rudarjev?

Da, besede in črnilo so poceni, papir pa potrepljiv; vsega tega se rudniški „magnati“ ne boje in se zavoljo tega smeji socialno-demokratskemu ropanju; posestniki rudokopov pa se boje onega trenut-

ka, ko se bo otreslo delavstvo spon socialne demokracije, ko bo padla rudarjem mrena z oči in ko bodo spregledali grdo komedijo, katero uganjajo socialni demokrati z njihovimi zahtevami.

Z odporom proti posebnemu rudarskemu odseku so socialni demokrati nehote potegnili sebi krinko raz obraz; bili so s predlogom dr. Benkoviča presenečeni, zato niso imeli časa, kako bi se na lep način rešili iz zagate, in so se pokazali v svoji pravi luči.

Rudarji naj si zapomnijo stari pregovor: „Samo največja teleta si volijo svoje mesarje!“ to je: Samo gluha in slepa strast vodi večino rudarjev, da si izbirajo vodje iz strank laži, obrekovanja in hinavščine.

Politični pregled.

Državni zbor.

Dunaj, 1. decembra.

Za plenarno sejo je danes malo zanimanja. Večjih predlog razni odseki še niso izdelali, zato so na dnevnem redu samo manjše zadeve. Koj v pričetku seje se odkaze socialno-političnemu odseku predloga o spremembi § 74 obrtnega reda, ki pooblašča trgovinsko ministrstvo, da izda splošne predpise za varstvo življenja in zdravja delavcev v obrtnih obratih, seveda z ozirom na že obstoječe naprave.

Nato je prišla v razpravo vladna predloga, tikajoča se delitve katastrofalnih parcel. Po kratki razpravi se je predloga odkazala justičnemu odseku.

Nato je še govoril poslanec Starck k Körnerjevemu predlogu.

Seja je bila zaključena ob ¼4. uri popoldne.

Prihodnja seja se vrši v sredo dne 6. t. m.

Proračunski odsek.

Razn plenarne seje je zborovalo danes tudi več odsekov. Največ časa in prostora je porabil proračunski odsek. V njem se je tudi danes nadaljevala specialna debata o proračunskem provizoriju.

Prvi je govoril dr. Šusteršič. Pobjal je šestmesečni proračunski provizorij in zastopal stališče, da se mora za provizorije čas kolikor mogoče omejiti, da zadostuje za to štirimesečni proračunski provizorij. V svojem govoru je prišel dr. Šusteršič tudi na nek simptomatičen dogodek, ki se je pripetil pri porotni obravnavi proti Njegušu, napadalcu na dr. Hohenburgerja. Tolmač, ki je bil pridelen k razpravi, je prevedel besedi: „Jahns odlazim“ v „heute geht's an.“ Takim tolmačem se seveda smeje cela Hrvatska. Značilno pa je, da je pri naših sodiščih mogoče tolmač za hrvaščino, ki tako malo razume ta jezik.

Za dr. Šusteršičem je govorilo še več poslancev, med njimi tudi nemški nacionalce Waldner, ki se je prerekal z Malikom.

Prihodnja seja proračunskega odseka je v ponedeljek dne 4. t. m.

Predbožični delovni program.

Listi poročajo, da prevladuje v poslanskih krogih mnenje, da pred božičnimi počitnicami ne bo mogoče rešiti drugih točk, kakor naslednje: drugo in tretje čitanje proračunskega provizorija, prvo čitanje uradniške predloge, spremembe v področju ministrstva za javna dela in volitve v delegacije. Sledenje namerava predsedstvo izvršiti dne 14. t. m. v izredni večerni seji. Predsedstvo upa, da bodo do takrat pogajanja radi kandidatov med strankami že dokončana.

Uradniška predloga.

Dne 30. novembra 1911 je bila v zbornici predložena nova uradniška predloga, ki razdeljuje uradništvo v pet skupin. Natančneje je določena službena doba tako-le:

Skupina A (popolna višješolska izobrazba): 5 let v X. činovem razredu, sedem let v IX., sedem let v VIII.; skupaj 19 let definitivnega nameščenja do VII. činovnega razreda.

Skupina B (srednješolska izobrazba, visokošolski tečaj in državni izpit): štiri leta v XI., pet let v X., sedem let v IX. činovnem razredu; skupaj 16 let do VIII. činovnega razreda.

Skupina C (srednješolska izobrazba): šest let v XI., šest let v X., sedem let v IX. činovnem razredu; skupaj 19 definitivnih let do VIII. činovnega razreda.

Skupina D (štirje razredi srednje šole in strokovni izpit): šest let v XI., sedem let v X., deset let v IX. činovnem razredu; skupaj 22 let do VIII. činovnega razreda.

Skupina E (več nego ljudskošolska izobrazba): šest let v XI. in devet let v X. činovnem razredu; skupaj torej 15 definitivnih let do IX. činovnega razreda.

Praktikanti skupine A imajo letni adjutum K 1000, drugi praktikanti pa K 600 s prvim dnem meseca, ki sledi službenem nastopu. Po poldrugoletnem zadovoljvem službovanju 200 K.

Uradniki morajo priglasiti svojo pravico do časovnega napredovanja in dokazati, da so izpolnili vse predpisane zahteve.

Te preosnove zahtevajo 11.600.000 K. Za sluge in poduradnike je določenih 2.800.000 K, za državno policijo 116.000 K, za finančno stražo 434.000 K, za orožništvo 560.000 K.

Nadaljnjih 5.000.000 K je določenih za ostale z dekreti nameščene državne uslužbenke, poštarje, po-

štarice, poštne oficijante in oficijantije, učitelje, delovodje, državne obrtne nameščence, pogodbene uradnike, pisarniške pomožne uradnike, davčne eksekutorje, pomožne sluge, jetniške paznike in sluge itd.; za delavce v državnih podjetjih je določenih pa 2.500.000 K.

Hrvaško-slovenski klub.

Dne 1. t. m. se je vršila pod predsedstvom poslanca dr. Šusteršiča seja Hrvaško-slovenskega kluba. Razpravljalo se je obširno o nameravanem vodnem zakonu in soglasno konstatiralo, da alpska železnica ni deželam, katere klub zastopa, prinesla nobenih posebnih koristi. Zato se je obnovil sklep, da južna dežele zahtevajo primerno kompenzacijo, ako se severnim zgrade nameravane vodne ceste. Ob enem se je načelstvo pooblastilo, da stori energične korake, da se to stališče kluba tudi uveljavi.

Odstop šefa generalnega štaba Konrada pl. Hötzendorfa.

Dr. Korošec o spremembi v vodstvu generalnega štaba.

Nemški listi prinašajo sledečo izjavo našega voditelja:

Prepričan sem, da je padel Konrad pl. Hötzendorf le vsled težnje, vzdržati zvezo z Italijo. On je naš položaj na jugu pravilno sodil, ker je smatral, da je zveza z državo, proti kateri moramo vzdrževati zelo drago varstvo mej, slaba, in primerna samo alianca z Rusijo, sporazumno s katero bi se dalo naše razmere na jugu urediti. Med tem ko obžalujemo odstop Konrada, upamo, da se bo njegov naslednik general Schemua, ki je naš ožji rojak, držal iste smeri, kot njegov prednik.

Schemua Conradov naslednik.

Sekijski šef v vojnem ministrstvu fml Schemua je imenovan naslednikom barona Konrada. Fml Schemua je rodom Kranjec in se bo držal, kakor se govori, politike svojega prednika.

Ob enem z imenovanjem Schemue je izšlo lastnoročno cesarjevo pismo na Konrada, ki je zelo prišerno.

Iz Hrvaškega.

Hrvaški uradni list razglasa, da se vršijo volitve za sabor dne 15., 16. in 18. t. m. Prvi dan se vršijo volitve v onih krajih, v katerih upa prodreti Tomašič s svojimi kandidati. V onih krajih, kjer pa ima opozicija sigurna tla, se vršijo volitve zadnja 2 dneva.

Zadnji glasovi, ki prihajajo iz Hrvaškega, očitno kažejo, da hoče Tomašič izvesti sedanje sabske volitve s terorizmom in nasiljem. V svojem listu, v „Narodnih Novinah“, je dal Tomašič priobčiti sledečo grožnjo:

„Opozicijski gospodje se motijo, ako mislijo, da bodo delali s terorizmom. Kdor bo poskušal terorizirati in haranguirati volilce, bo brezobzirno odstranjen iz okraja, naj počne, kar hoče, in naj se pritožuje, kjer se hoče.“

Ta grožnja je videti prvi trenutek povsem nedolžna. Toda, če jo nekoliko globokeje premostrano, vidimo, da se jo da raztegniti, kakor se jo le hoče. Najprvo nastane vprašanje, kdo bo sodil, kaj je teroriziranje in kaj je haranguiranje. Seveda upravne oblasti. In kaj razume uradni list pod terorjem in haranguiranjem? „Če se skuša z neizpolnljivimi obljubami zapeljati narod.“ To je zelo raztegljiv pojem. Upravne oblasti imajo po tem načelu zelo široko polje. Vzemimo primero. V okraj pride pravaški kandidat v družbi svojega prijatelja. Ta pozivlja narod, naj se otrese nagodbene sužnosti. Uradni organ pa smatra to že lahko za zapeljevanje naroda, češ, govornik je skušal zapeljati narod z neizpolnljivimi obljubami, ker Hrvaška se ne more otresti mažarskega jeroštva, ker Hrvaška ne more in ne sme biti svobodna.

In po tem načelu se lahko izžene vsakega pravaša, vsakega opozicijskega, ker vse, kar se ljudstvu govori, se lahko smatra za teror in haranguiranje!

Nadalje se tudi poroča, da je ban Tomašič naročil veliko vojaštva, ki bo na razpolago uradnikom, da bodo vršili banove zapovedi. Da banu Tomašiču z vsemi temi odredbami ni šala, da on resno misli udušiti ljudsko voljo s silo, dokazuje dogodek, ki se je pripetil v Draganiču. Vseučilišni profesor dr. Pazman, eden pravaških voditeljev, je zbral v Draganiču svoje somišljenike na sestanek, na katerem se je hotel z njimi pogovoriti o raznih javnih zadevah. Za to so pa izvedeli banovi uradniki in v privatno hišo, ker so bili zbrani dr. Pazman in pa njegovi prijatelji, je vdril neki uradnik z orožniki, in razgal sestanek. To se je zgodilo dr. Pazmanu, o katerem pač nihče ne bo trdil, da haranguira in terorizira narod, da ga vara in zapeljuje.

„Hrvatska“ zaključuje svoje premišljevanje o teh najnovejših nasilstvih bana Tomašiča, vendar še polna poguma:

„Hrvaška je že mnogo preživela, pa bo gotovo tudi najnovejše težave, katere ji stavlja ban Tomašič, častno prenesla. Tako nam Bog pomagao.“

Tudi mi želimo bratom Hrvatom, da bi srečno izbojevali boj proti krivici in nasilju.

Dalmacija.

Pri občinskih volitvah v Šibeniku je bil enoglasno izvoljen za župana doseđanji, večletni župan pravaš dr. Ivo Krstelj.

Njeguš.

Dne 30. novembra so zopet odstranili v parlamentu one obroče, ki jih je dalo napraviti zbornično predsedstvo okrog lukenj, ki so jih napravile Njegušove kroglice.

Kreta.

Angleški, francoski in ruski konzul so naznanili krečanski vladi, da vevlasti ne bodo dopustile nobene spremembe stat. quo glede otoka ter da bi bil vstop krečanskih poslancev v grško zbornico združen s slabimi posledicami za Grško in Kreto.

Perzija.

Ruski poslanik v Teheranu je izročil perzijski vladi novo noto, ki zahteva, da Perzija plača stroške ruske ekspedicije (!). Odgovor se zahteva v 48 urah. Ako bo odgovor nepovoljen, bodo v Reštu koncentrirane ruske čete prodirale takoj v notranjost perzijske dežele.

Spansko.

Pri občinskih volitvah na Španskem so zmagali večinoma monarhisti. V Madridu bo v novem občinskem svetu 23 monarhistov in 22 republikancev. Preje je bilo 25 zastopnikov vsake stranke. Tudi v Valenciji so zmagali monarhisti. Posebno važen je izid v glavnem mestu Madridu, kjer bodo imeli monarhisti odločno večino.

Kitajsko.

„Morningpost“ javlja iz Pekinga: Japonsko-koreanske čete so pri Huntschunu prekoračile kitajsko mejo. Ruske čete so iz Vladivostoka pri Poltavskem prekoračile kitajsko mejo in prodirajo proti mestu Karbinu.

Iz Mukdena se poroča: Vesti o zopetni vstaji povzročajo v mestu veliko razburjenja. Radi principelnosti nasprotstev o dalekosežnosti revolucije so vsi svetovalci zapustili podkralja. Vse delovanje uprave je ustavljeno.

Raznoterosti.

Razstava. Včeraj ob 12. uri so prevzvišeni knez in škof ob obilni udeležbi dam iz najvišjih krogov, duhovščine in vernega ljudstva slovesno otvorili devetindvajseto razstavo raznovrstne mašne opreme, določene za cerkve lavantinske vladikovine v Mariboru. V prisrčnem govoru so priljubljeni nadpastir zahvalili vse, ki jim gre hvale, zlasti pa odboru družbe, gospej Ani Eichler, gospodični Mariji Schmitterer in Tereziji Pöschl, ki že od 27. maja l. 1881, torej trideset let, neumorno in nesebično delajo v blagor družbe. Nato so v podobi trte paznim poslušalcem pokazali ljubezen Izveličarjevo do človeštva, spodbujali iste k hvaležnosti do Boga, ki se naj kaže v delu in v molitvi ter so podarili družbi velikodušen dar v znesku 100 K. Konečno so podelili navzočim višjepastirski blagoslov ter si pod vodstvom predsednice ogledali razstavo. Bog povrni trud in dar prem. pokrovitelju družbe stotero in tisočero!

Iz justične službe. Višje deželno sodišče je imenovalo sodnega oficijala Konrada Vresnika v Celju nadoficijalom. — Deželnosodni svetnik in predstojnik okrajnega sodišča Josip Roth je prestavljen iz Mariborja v Celje.

Iz šole. Štirirazredna ljudska šola v Framu je povišana v petrazrednico. — Za definitivnega učitelja in šolskega vodjo na ljudski šoli v Razborju je imenovan definitivni učitelj pri Sv. Martinu na Pohorju Ivan Lah. — Kot definitivni učitelj je nastavljen na šoli v Cirkoveah tamošnji provizorični učitelj Karol Pfaner. — Kot definitivna učiteljica v Središču je nastavljena tamošnja suplentinja Olga Serajnik. — Definitivna učiteljica v Hočah Cecilija Tržan je dobila začasen dopust. — Učiteljici ročnih del v St. Ilju v Slov. goricah in v St. Lovrencu nad Mariborom Ana Hufschmied in Eliza Pračtl ste stopili v stalen pokoj.

„Zarja.“ Slovensko katoliško akademično tehnično društvo „Zarja“ v Gradcu prireditelj v sredo dne 6. t. m. v društvenih prostorih III. redni občni zbor s sledečim vspehom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Čitanje zapisnika bratskega društva „Danice.“ 3. Poročilo odborovo. 4. Pogovor o shodu K. J. M. 5. Slučajnosti. — Začetek ob 8. uri zvečer.

„Stajercu“ v album. Najumazanejši slovenski pisatelji list „Stajercu“ se kaj rad obreguje ob naše voditelje in njih zasebne zadeve. Če kopačijo njegovi krušni očetje milijone, ki jih izsestajo iz ljudstva s strupom-šnopom in drugim očiranjem, molči. Če si pa kak naš mož z neumornim delom kaj zasluži, pa lop po njem. Radi te banditske navade ga dobro okrižajo „Mir“, ki piše: „Stajercu“ očita gospodu dr. Brejcu, da ima v gledališču v Celovcu ložo in da plačuje zanj 1200 do 1400 K. Strašno! Sicer ni res, da bi imel gospod dr. Brejc celo ložo, ampak samo četrtino lože. To je sicer čisto zasebna reč gospoda dr. Brejca, ki ne briga drugih ljudi, najmanj pa še „Stajerca.“ Značilno pa je, s kakimi sredstvi da poskuša „Stajercu“ izpodkopati zaupanje slovenskega ljudstva do svojih voditeljev. Vsi nemški velikaši, deželni predsednik, vitez Metnitz, ki imata vsak po celo ložo in sicer najlepši dve loži, deželni glavar, knez Rosenberg in razni nemški trgovci, višji uradniki, meščani, zdravniki, advokati itd. imajo v gledališču svoje lože, pa nobenemu slovenskemu listu še ni prišlo na misel, očitati jim to. Če imajo le denar! Seveda Nemcev „Stajercu“ nikdar ne vidi. Tam je vse

zlato! Le Slovenci so zanj kozli, v katere se zaganja. Bolje bi bilo, če bi „Stajercu“ svojim backom povedal, da je stalo celovško gledališče 1.000.000 kron, in da morajo tudi za ta milijon in za drugih 17 mil. dobro stati tudi vsi kmetje v deželi, katerim „Stajercu“ laže, da jih ljubi. Tega seveda ne bo nikdar povedal, ker se slabo sliši za nemškega nacionalca in župana Metnitza. Da, da, pristaši „Stajerca“ so res v izobrazbi strašno zaostali, da ga ne poznajo!

Usoda štajerskega deželnega zbora. Graška „Tagespost“ od dne 2. t. m. poroča: Za prihodnji ponedeljek (to je danes dne 4. t. m.) so povabljeni zastopniki slovenskih štajerskih deželnih poslancev k namestniku grofu Claryju, da bi se pričela pogajanja za delazmožnost štajerskega deželnega zbora. Iz poslanskih krogov zvezo: Danes ob 10. uri predpoludne sta bila sprejeta od grofa Claryja dr. Korošec in odbornik Robič.

Orli. Včeraj je imela zveza Orlov v Ljubljani občni zbor. Izmed štajercev se ga je udeležil tudi dr. Verstovšek. Daljše poročilo sledi.

Liberalci — pamet. V zadnjem času se liberalci po svojih listih skušajo prerokati z nami s tem, da se trgajo za besede: obstrukcija, opozicija, najstrožja opozicija, in da lažejo, da so naši poslanci pričeli obstruirati samo radi brezobrestnih posojil vinogradnikom itd. v tako otročji in lažnjivi maniri. Ne smatramo za vredno, da bi odgovarjali, ker so stvari že dovolj znane. Svetujemo liberalnim korifeam samo, naj gredo vsaj ven med ljudstvo, da jih bo to poučilo o vzrokih obstrukcije in o vsem položaju. Naši priprosti ljudje so veliko bolj poučeni, kot smešni liberalni voditelji.

Nova F. S. Finžgarjeva povest. Pisatelj F. S. Finžgar, ki je ravnokar dovršil narodno igro iz francoskih časov na Kranjskem: „Naša kri“, o kateri trdijo kritiki, da je najboljša slovenska izvirna igra, piše obširno socialno povest za prihodnji letnik „Dom in Sveta.“

Nova cerkev v Gorici. V soboto ob 11. uri dopoldne se je vršilo slovesno blagoslovljenje temeljnega kamna za novo cerkev Srca Jezusovega, katero zgradi na stavbišču, ležečem v ulici Leoni, poseben odbor. Slovesno blagoslovljenje je izvršil knezonski škof dr. Sedej. Prisostvovalo je slovesnosti več dostojanstvenikov, med njimi tudi tržaški namestnik princ Hohenlohe.

Med ljudstvom.

Obriž pri Središču.

Izredno dobro obiskan shod sta pri nas priredila v nedeljo dne 3. t. m. gospod državni poslanec Brenčič in gospod deželni poslanec Ozmeč.

Do 200 volilcev je zvesto poslušalo izvajanja, ter odobravalo postopanje svojih zastopnikov kakor v deželnem, tako tudi v državnem zboru.

Ko je predsednik shoda, gospod Matija Kunst, dal na glasovanje zaupnico deželnozbornski in državnoborski delegaciji S. K. Z., so se dvignile vse roke. K sklepu se je konstituiral krajni odbor S. K. Z. Bog daj še več takih shodov in kmalu bo srečška župnija po svoji veliki večini v krogu S. K. Z.

Štajersko.

Maribor. Včeraj proti polnoči je naenkrat začelo rudeti nebo v smeri proti Razvanju. Kmalu je začelo biti tudi plat zvona. V Razvanju je divjal ogenj. Vpepelil je, kolikor smo izvedeli, hiši štev. 9 in 10. Očesev na nočnem nebu je bil zelo grozeč.

Maribor. Prva predstava Dramatičnega društva včeraj dne 3. t. m. je dobro uspela. Ljudstva je bilo ogromno. Miklavž je imel veliko dela.

Ptuj. V soboto dne 2. t. m. sem smela z ljubo mamico iti k Miklavževemu večeru v Narodni dom. Oh, kako je bilo lepo! Kar zavidala sem svoje prijateljice, ki so tako lepo igrate, krožile in pele. In ob sklepu ni bilo konca plesanja, da sem tudi jaz pomagala, o tem menda ne dvomite, gospod urednik! Ker sem svoje začetne zavistne misli tako hitro ukrotila, pa sv. Miklavž tudi ni pozabil nagajive — Slavice.

Celje. Pri volitvah namesto izstopivših članov in namestnikov v osebno-dobrodružno cenilno komisijo so Slovenci v cenilnem okraju Celje-dežela (okr. glavarstvo Celje) dosegli lep vspeh. Do sedaj so pa imeli izmed treh razredov tega cenilnega okraja samo večino v tretjem razredu, ne pa tudi v drugem in prvem razredu. Letos so si priborili v drugem razredu večino z 197 glasovi proti 94 glasom nasprotnikov. Izvoljena sta kot član komisije gospod Ivan Kramer, trgovec in podžupan v Trbovljah, kot namestnik pa gospod Florian Rak, posestnik v Spodnjih Gorčah. To je vspeh premišljenega in trajnega delovanja. Živeli!

Celje. Redni občni zbor Dijaške kuhinje v Celju se vrši v soboto dne 3. t. m., ob 6. uri zvečer, v posvetovalni dvorani celjske postojilnice z običajnim dnevnim redom. Vabijo se s tem vsi prijatelji slovenskega dijaštva.

Videm ob Savi. Vabimo k okrožnemu zadrugnemu shodu, kateri se vrši v nedeljo dne 10. t. m. v gostilni gospoda Počjeda na Vidmu ob Savi. Začetek ob 3. uri popoldne. Dnevni red: 1. Navodila za poslovanje. 2. Predavanje: Novi zadrugni zakon. Predava nadrevizor VI. Pušenjak iz Maribora. 3. Razgovor o zadrugnih zadevah. Vabijo se vsi funkci-

jonarji zadrug v posavskem okrožju, da se shoda udeleže. Tudi zastopniki kranjskih zadrug dobrodošli! Razun funkcionarjev se shoda lahko udeleže še tudi člani in vlagatelji zadrug.

Vojska med Italijo in Turčijo.

Lahi nameravajo napasti — Carigrad.

Carigradski dopisnik berlinskega „Lokalanzeigerja“ poroča, da mu je neki aktivni turški državnik izjavil, da sicer Lahi ne nameravajo z ozirom na vevlasti blokaže Dardanel, pač pa da nameravajo s svojimi vojnimi ladjami vdreti v Dardanele in pripluti z ladjami pred Carigrad. Tako da se glase tajne, Turčiji došle informacije.

Turški ministrski svet se je s to možnostjo pečal v seji dne 29. novembra 1911, ki je trajala še pozno po noči. Sklenilo se je odposlati vevlastim spomenico, v kateri se javi, da se bodo Turki za slučaj laškega napada na Carigrad primerno zavarovali. Načelje se Turki sklenili, da koncentrirajo ob obeh obrežjih Marmarskega morja 60.000 mož.

Iz Carigrada so Turki izgnali dva preoblečena laška častnika, ki sta vohunila.

Koliko stane vojska?

Vzdrževanje laške armade v Afriki, nad 100.000 mož, stane vsak dan 5.000.000 lir.

Iz bojišča v Tripolisu.

Iz Desibata poročajo: V zopetnem boju med Mesrijem in Handidijem so bili Italijani poraženi in se izgubili kakih 1000 mož in šest topov.

Iz Tripolisa poročajo v Rim: Voditelju tobačne agencije v Zuari, ki je angleški podanik in kate-rega so Turki prisilili, da se je v arabski obleki bojeval proti Italijanom, se je posrečilo uiti v Tunis. Ta poroča, da so Italijani z vspehom bombardirali Zuaro, da pa ni bil pri tem nihče od prebivalcev usmrčen.

„Agenzia Stefani“ poroča iz Tripolisa: Utrjevanje naših novih pozicij naprednje, čeprav skuša sovražnik delo motiti. V zadnjih bojih smo imeli 22 mrtvih in 44 ranjenih, dočim je imel sovražnik deset mrtvih, med temi dva častnika in ravno toliko ranjenih. Mesto Tangiuro smo bombardirali. Vojna ladja „Zitta Catania“ je zalotila grško ladjo „San Nicola“, ki je hotela utihotapiti prepovedano blago. Ladjo so prepeljali v Benghazi.

Angleško časopisje poroča, da so se vršili pri Benghaziju, Dorni in Tobruku hudi boji. Na obeh straneh je padlo kakih 1500 mož.

Blokada Dardanel po mednarodnem pravu mogoča?

Iz Carigrada se poroča:

V tukajšnjih diplomatskih krogih se zatrjuje, da se sme smatrati vsled razgovorov med vevlastmi za dopuščeno, da imate obe vojskujoči državi glede Dardanel prosto roko. Iz londonske konvencije od leta 1871 se namreč lahko izvaja, da je blokada in obramba Dardanel dovoljena, če mednarodna paroplovba pod tem ne trpi.

Nasprotujoče si vesti.

Iz bojišča v Tripolisu in iz raznih drugih krajev v Egejskem in Ručnem morju prihaja mnogo vesti o bojih, o zmagah ene ali druge strani, o operacijah italijanskega brodovja, o obstreljevanju nekaterih mest, ki si pa vse tako nasprotujejo, da človek iz njih ne more razvideti faktučnega položaja. Zato jih mi ne priobčujemo, ker nam manjka vsaka kontrola o njih resničnosti. Z raznimi časnikarskimi racami pa po našem mnenju ne smemo motiti naših čitateljev.

Koroško.

Duhovniške vesti. Imenovan je provizorjem na župnijo Hohenpressen častiti gospod Anton Mašek, kaplan v Požarnici. — Prestavljena sta častita kaplana: Andrej Truppe iz Pliberka v Železno Kapljo in Alojzij Nagelschmied iz Železne Kaplje v Pliberk.

Njeguš obsojen na 7 let.

Proces, ki je glede raznih okolščin skoroda popolnoma osamljen v kriminalistični zgodovini, je sedaj končan. Dunajski porotniki so nad napadalcem na justičnega ministra, Njegušem, zlomili svojo palico, in za nesrečnejšem so se zaprla težka, železna vrata do dolgo, v samoti dvojno dolgo dobo sednih let. Trda je ta sodba, katero so izrekli dunajski sodniki, trda za obsojenca, toda še hujši udarec bi moral biti za one, ki so pravzaprav krivi, da se je kaj takega zgodilo. In ti so oni, ki se kažejo na zunaj kot najboljši prijatelji delavstva, kot zaščitniki vseh tentanih in zaničevanih. Ti so pravzaprav povzročitelji zločina, ki se je zgodil v zbornici. Le naj se čita vse tiste letake, vse spise, katere se na tisoče razširja med mladino in ki ne vsebujejo drugega, kakor hujskanje proti celi človeški družbi, proti obstoječemu redu in seveda tudi proti krščanstvu. In vsakdo bo uvidel, da je Njeguš samo eden tistih mnogoštevilnih zapeljanih od socialne demokracije!

Ravnokar končani proces kaže, kam plovemo, poziva pa nas tudi na odločen boj proti socialni demokraciji!

Sicer čuden, toda nas vsak način zelo pameten predpis

I je odredil nek švicarski zimsko-športni klub za svoje člane. Priporoča jim, da imajo pri sankanju zmiraj Fay-eve prave sodenske mineralne pastile sabo, — manj za vožnjo v dolino, kakor pa za hojo v hrib, ker pri tem morajo pljuča močno delovati in s tem je v zvezi nevarnost dihanja z odprtimi ustmi. Lahko si vsak predstavlja, da sodenske pastile pri tem zelo dobro vplivajo in vsled tega mi to tudi našim prijateljem zimskega športa priporočamo.

Generalna reprezentanca za Avstro-Ogrsko W. Th. Guntzert, c. kr. dvorni dobavitelj Dunaj IV-1., Grosse Neugasse 17.

Lepa stanovanja

v Uhlandovi ulici, s 3 in 2 sobami, kabinetom, na željo tudi s kopalno sobo, vsako stanovanje popolnoma samo za sebe, z vrtnim oddelkom, se takoj oddajo v najem. — Vpraša se pri Jos. Kolarič-u, pohištvenem mizarju na Franc Josipovi cesti št 9 v Mariboru.

Dobro rodbinsko kavo

priredi že mali dodatek „pravega“ Franeka: s kavnim mlinčkom iz tovarne Zagreb. Le vsled svoje nedosežne izdatnosti in svoje neprekošene kakovosti našel je pravi Franek toli priljubljen sprejem v slehernem gospodinjstvu.

Električno razsvetljav

za cerkev, župnišče, gostilno, trgovino ali druga poslopja da mali motor (1½Ph) z dinamo na skupni železni plošči. Postavi se lahko povsod brez vsake koncesije. Gori lahko 20 do 30 električnih žarnic po 16 sveč. Ena luč stane na uro pol vinarja. Ker se postavi večji motor, se cela skoraj nova naprava proda za 950 K. Kje, pove upravništvo „Straže.“

Pijte samo Tolstovrško slatino.

Nareči se v Tolstem vrhu, Guštanj, Koroško.

Ne pozabite

Volno, sukno (štoffe), cajge, modno perilno blago, preproge, odeje, koce, platno in vse manufakturno blago kupite najbolje in najceneje v domači trgovini

M. E. Šepec,
Maribor.

Grajski trg. 1036a Burgplatz.

LEKARNARJA A. THIERRY-BALSAM

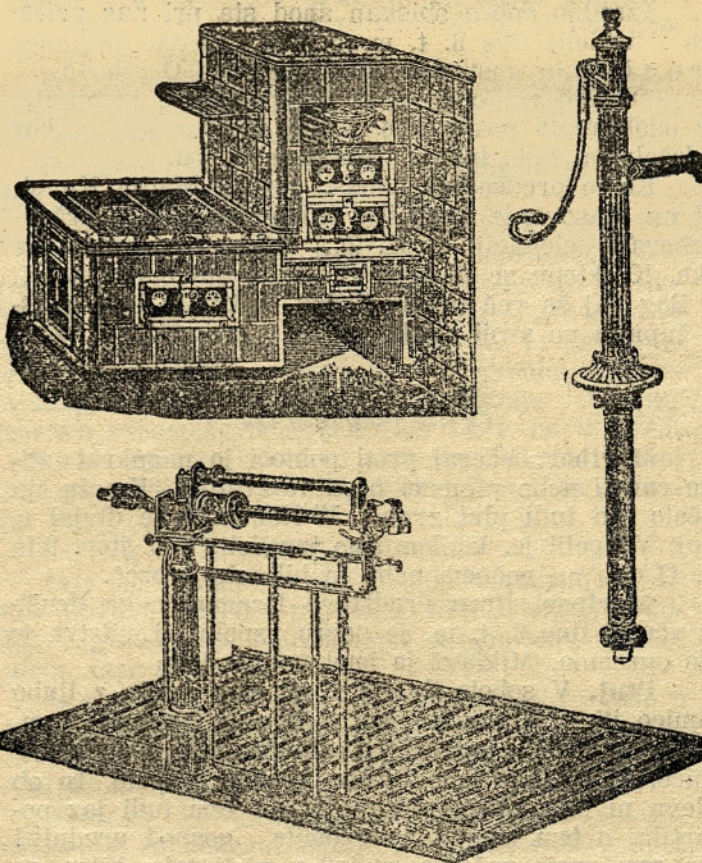
edino pristno z zeleno usmiljeno sestro kot varstv. znamko. Oblastno varovan.

Vsako ponarejanje, posnemanje in prodaja kakšnega drugega balsama s podobnimi znamkami se sodnijsko preganja in strogo kaznuje. — Nedosežnega uspeha pri vseh boleznih na dihalih, pri kašlju, hripavosti, žrelnem kataru, pri boleznih v prsih, pri pljučnih boleznih, posebno pri infliaciji, pri žilodnih boleznih, pri vnetju jeter in vranice, pri slabem teku in slabi prebavi, pri zaprtju, pri zobobolu in ustnih boleznih, pri trganju po udih, pri opeklinah in in izpuščajih itd. 12/2 ali 6/1 ali 1 gr. specialne stekl. K 5-60.

Lekarnarja A. Thierry-a
samo pristno
centifolijsko mazilo

je zanesljivo in nagotovejšega učinka pri ranah, oteklinah, poškodbah, vnetjih, tvorih, odstranjuje vse tuje snovi iz telesa in radi tega dostikrat na pravi operaciji nepotrebno. Zdravilnega učinka tudi pri starih ranah i. t. d. 2 dozi staneta 3-60 K.

Nareči se: Lekarna k angelju varihu, ADOLF THIERRY v PREGRADI pri ROGAČU. Dobi se v vseh lekarnah in sicer v Mariboru v lekarni W. A. König.

Pozor! Pozor!

Prva največja zaloga in izdelovalnica čevljev, priporoča svojo veliko zalogo najboljših in najmodernejših čevljev za gospode, dame in otroke. Nadalje prave gojerske lovske čevlje s podplati iz probkovine, gamaše in galoše. Ravnotako velika izbira blaga iz klobučevine.

Štefan Strašek, Celje.

Mohorjani — „Slovenska Straža“
Vas kliče! Pri sprejemu knjig daruj vsak večji ali manjši znesek „Slovenski Straži“!

Slovenci pozor!

Tehnice (vage) za mošt, vino, žganje, mleko i. t. d. prave klosterneburške v velikem izboru. Posebno priporočam nove slovenske plošče za gramofon, v katerih imam sedaj posebno veliko izbiro.

Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš Maribor

Tegethofova cesta št. 39.

Stavbeni in umetni ključavničar, oblast. koncesionirani vodovodni instalater

Ivan Rebek, Celje

Poljska ulica št. 14.

Se priporoča zadrugam, občinam, korporacijam in zasebnikom za cenjena naročila, namreč za navadne, kakor tudi umetno izdelane železne ograje, kakor tudi vrata, bodisi za vrte, dvorišča, cerkve, grobove itd., štedilna ognjišča vseh sistemov za zasebnike, gostilne ali zavode. Prevzamem napeljavo vodovodov iz studencev, vodnjakov s hidraličnimi vidri. Izdelujem vsake vrste tehnice, tudi premošne (Brückbauwagen), prevzamem iste kakor tudi uteže v popravilo. Napeljujem strelovode ter prevzamem sploh vse v mojo stroko spadajoča dela in izvršujem ista točno in solidno, vse po zmernih cenah.

Vosek, med v satovju, želod, suhe gobe, divji in pravi kostanj, vinski kamen, suhe češplje, suhe hruške, orehe,

sploh vse deželne pridelke kupi

Anton Kolenc v Celju,

vsako množino. Kdor kaj ima, naj ponudi.

LJUDSKA HRANILNICA in POSOJILNICA V CELJU

registrovana zadruga

z neomejeno zavezo

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta št. 9, I. nadstropje

obrestuje

hranilno vlogo po 4 1/2%, brez odbitka rentnega davka. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo. Daje vložnikom na dom brezplačno hranilne nabiralnike. Sprejema po sejnem sklepu vloge na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne vplata.

uraduje

vsak terek in petek dopolne. Proti se sprejemajo in posojila se dajejo vsak dan, izvenredno praznike, dopolne od 8. do 12. ter od 8. do 8. ure popoldne. Za vplačila po pošti se dajejo zastoj poštne-hranilne položnice, št. 92495. Telefon ima št. 8. Za brzojave zahtevajo nazov: Ljudska posojilnica Celje.

posojuje

na zemljišča po 5%, do 5 1/2%, z amortizacijo ali brez nje, na zastavo vrednostnih listov in na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Konvertirajo vnaprejšnje obroke pri drugih zavodih in interjuna svojim članom njih tečajev. Proti in hitro se vnaprejšnje dote brezplačno, stroška plača le kolekte.

Miklavževa darila raznovrstna ima v zalogi slaščičarna **E. Ilich** Maribor, Gospodarska ulica št. 38.